

Foretræde om de danske marine Natura 2000 d. 7. november 2013

Baggrund

Danmark har udpeget en lang række Natura 2000 områder i de danske farvande som del af den danske udmøntning af EU's naturbeskyttelsesdirektiver, herunder habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet. Målet er, at områderne skal opnå en gunstig bevaringsstatus. Naturplaner for næsten alle områder blev vedtaget i 2011, og i 2015 skal nye naturplaner for alle områderne være vedtaget.

Mange fordele ved en levende havnatur

De danske marine Natura 2000 områder har fortsat en "ikke-gunstig bevaringsstatus", og i 2012 viste en analyse fra Naturstyrelsen, at de danske havområder generelt er i en dårlig miljøtilstand. En god beskyttelse af Natura 2000 kan være med til at skabe en bedre havnatur. Det kan der være mange fordele ved, også for fiskeriet. I Øresund, hvor der har været trawlforbud i over 80 år, er produktiviteten af torsk langt højere end i Kattegat – og i det område i Kattegat, som blev delvist lukket for fiskeri i 2009 for at beskytte torsken, er bestanden af torsk begyndt at stige. Selvom Natura 2000 områderne kan give begrænsninger for nogle trawlfiskere, kan der altså være øget fangst og indtjening for fiskeriet med skånsomme redskaber.

Forvaltning

Arbejdet med at iværksætte en egentlig beskyttelse af områderne er endelig gået i gang. Fødevarerministeriet udstedte med virkning fra 1. september 2013 en bekendtgørelse om særlig fiskeriregulering i marine Natura 2000-områder til beskyttelse af rev. Den gælder for fire områder. Organisationerne er dog betænkelig ved forvaltningstiltagene i særligt to af områderne, der kun vil blive delvist beskyttet mod fiskeri med bundslæbende redskaber.

Fra isolerede naturtyper til sammenhængende områder

Tiltagene i bekendtgørelsen sker på grundlag af Naturstyrelsens kortlægning af områderne og anvendelsen af den danske definition af stenrev. Problemet her er, at man kun ser på størrelsen og dækningsgraden af sten, dvs måletekniske kriterier. Når man kun kigger på forekomsten af bestemte stenstørrelser er det de enkelte revstrukturer der bliver beskyttelsesenheden, og ikke området i sin helhed. Man tager ikke højde for områdets samlede funktionalitet som levested for de dyre- og plantearter, der er tilknyttet revene – eller fiskeriets påvirkning på dyrene og planterne i området.

Ifølge EU's definitioner og fortolkningsmanualer skal man også se på det tilknyttede plante- og dyreliv. Dermed anser vi altså den danske fortolkning som utilstrækkelig, såvel i forhold til beskyttelsen af naturtypen rev og de tilknyttede organismer, som til opfyldelse af målsætningerne i Habitatdirektivet.

Øvrige problemer

Udover beskyttelsen af rev, er der også behov for beskyttelse af de andre marine naturtyper. For eksempel udgør sandbanker også en del af udpegningsgrundlaget for områderne Mejl Flak og Kirkegrund. Vi vil gerne opfordre de danske myndigheder til en helhedsorienteret tilgang, med højde for alle marine naturtyper. Derudover er det et generelt problem at målsætninger og retningslinjer på området generelt fremstår meget uklare, og vi anser det som nødvendigt at man fra de danske myndigheders side fastlægger et mere klart ambitionsniveau.

Konklusioner og anbefalinger

1. **Mål og ambitionsniveau:** Natura 2000 skal medvirke til en god naturbeskyttelse i danske farvande!
2. **Naturtypedefinitioner:** Tag en bredere tilgang med udgangspunkt i det biologiske indhold – tænk i sammenhængende områder og ikke enkelte revstrukturer!
3. **Muligheder og fordele:** Hjælp naturen OG det skånsomme fiskeri.